

Хронологічні межі

Для України період сучасності чітко окреслений етапом відновлення незалежності держави. Ідеться про час від 24 серпня 1991 року донині. Умовно його можна розділити на три періоди «між Майданами»:

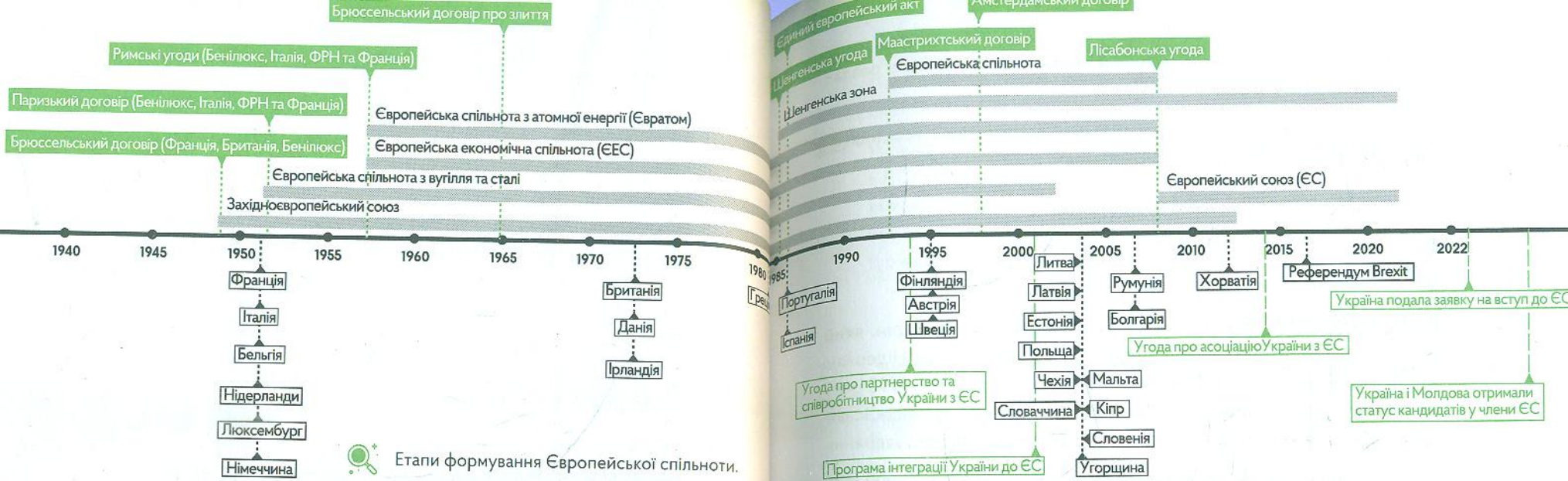
- 1991–2004 роки: від проголошення незалежності України, якому передувала Революція на граніті, до Помаранчевої революції – період президентства Леоніда Кравчука й Леоніда Кучми, перерозподілу ресурсів у країні, економічного відновлення, зародження політичної боротьби;
- 2005–2014 роки: від Помаранчевої революції до Революції гідності – президентство Віктора Ющенка, який спершу отримав велику народну підтримку, але не сформував цілісної команди, а потім його опонента, Віктора Януковича, за яким стояла сильна команда, що зрештою послабила суверенітет держави; спільним для цього періоду був брак системних реформ;
- від 2014 року й досі: період після Революції гідності – президентство Петра Порошенка й Володимира Зеленського, окупація Криму, збройна агресія Російської Федерації; реформи, які були розпочаті під тиском громадськості та західних партнерів, не зупинилися після зміни влади, хоч щодо їх ефективності можна сперечатися.

Територіальні межі

Основний акцент цього навігатора – на історії України. Але сучасний світ такий глобалізований, що ми не можемо сприймати внутрішньодержавні процеси відокремлено від зовнішніх. Безпосередній вплив на події в Україні мають сусідні країни, деякі їх навіть ініціюють, найбільш відчутним є вплив Російської Федерації (це і безпосередньо російсько-українська війна, і втручання в інформаційне й культурне поле). Україна тісно співпрацює з ЄС, США і міжнародними організаціями, і навіть далекий Китай може несподівано опинитися значно ближче, на відстані соціальної дистанції в півтора метра.

Сучасність — це події, які ми переживаємо безпосередньо і які стають частиною життєвого досвіду нашого покоління. Сучасність не відокремлена від попередніх епох, оскільки в ній продовжують діяти угоди й домовленості, укладені в більш ранні періоди: ми живемо у визначених кордонах держав і продовжуємо розвивати культуру, яка існує не одну сотню років. Ми є носіями спадщини всіх попередніх історичних періодів: продовжуємо традиції, допроживаємо психологічні травми й відтворюємо історичні міфи. Від наших дій сьогодні залежатиме, яким буде майбутнє.

Етапи формування Європейської спільноти.

На тлі Суецької кризи і введення радянських танків до Будапешта європейські країни розширили свою економічну співпрацю. У 1957 році було створене **Європейське економічне співтовариство** (ЄЕС) та Європейське співтовариство з **атомної енергії** (Євратом). ЄЕС був у першу чергу митним союзом, який мав забезпечити вільний рух

- осіб,
- товарів,
- послуг,
- фінансів.

1959 року члени ЄЕС створили **Європейський парламент**, але перші прямі вибори до нього відбулися лише за 20 років.

У наступні роки до Європейських співтовариств приєднувались інші країни. Для цього необхідно було подати заявku, узгодити законодавство, а також підтвердити згоду громадян на референдумі. Але були й винятки.

Наприклад, Данія увійшла до ЄЕС, але не прийняла усіх його умов, зокрема зберегла власну грошову одиницю – крону, а в Норвегії на референдумах ні 1972, ні 1994 років не вдалося зібрати достатньо голосів

за приєднання. Гренландія у 1982 році отримала широкую автономію від Данії і після референдуму вийшла з ЄЕС.

Велика Британія також прагнула вступу до ЄЕС, але тривалий час Франція блокувала приєднання, бо побоювалася, що це може порушити економічний і політичний баланс співтовариства – у першу чергу через послаблення німецько-французького домінування й можливий вплив США, які тісно взаємодіяли з Великою Британією. Зрештою останній вдалося долучитись до ЄЕС у 1973 році. Але вже за 43 роки розпочався Вrexit – процес виходу Великої Британії з ЄС.

З 1986 року між країнами Європейських співтовариств триває не лише економічна, а й політична співпраця – спільне узгодження зовнішньої і безпекової політики.

Після падіння Берлінського муру і виходу Німецької Демократичної Республіки (НДР) із соцтабору 3 жовтня 1990 року відбулося об'єднання Німеччини. Згідно з договором Німеччина зобов'язалася не висувати жодних територіальних претензій до інших держав, відмовилася від виробництва й розповсюдження ядерної, хімічної і біологічної зброї чи володіння нею. Об'єднання Німеччини ліквідувало ялтинсько-потсдамську систему міжнародних відносин, стало однією з пере-